

מסורת הש"ס

א) [בס"פ 6: לכותי, ולכותי], (ב) [נלקמן 5, ע"ש, א] (ג) [ע"י מוספות עמוד ב ד"ה לאמרו], ד) [בימות ה. קוד: קדושין כא: לה: לו. מכות כ. חמורה ד:], ה) [בימות עט: סא: עו. חמורה ג, ו לקמן פה עו. פו: חגיגה יא: יצמות ג. כריתות ה, ו] (ז) [בימות סא, ח] (ח) [ג"ל דמקן], ט) [כריתות פ"ו מ"ב [כריתות א:1, ו] (ק) [לקמן א:1, ס] כפ"ה: סומ,

תורה אור השלם

- ובת איש בנות פי תחיל לזנות את אביהּ היא מחללת פאש תשרף: ויקרא כא ט
- עדות כהן בנה או בת בנות לא תגלה עדותן פי עדותן וזהו: ויקרא יח י עדות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תחק וילגול עדותן שארה וזהו וזהו ויקרא יח יז
- ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה וזהו הוא באש ישרפו אותו ואתהן ולא תהיה וזהו בתוככם: ויקרא כ יז
- ובת בנות פי תהיה לאיש וְ הוּא בְּתֻרְמַת דְּקִדְּשִׁים לֹא תֵאָבֵל: ויקרא כב יב
- ובת בנות פי תהיה אלמנה וגרושה וְעַד אֵין לָהּ וְשָׂרָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ כַּעֲשֵׂרִית מִלְּחֵם אֲבִיהָ תֵּאָבֵל וְלֹא יֵאָבֵל בָּהּ: ויקרא כב יג

הגהות הב"ח

(ה) גמ' קמ"ל ומאי שנא:

לעזי רש"י

אשווי"א [אישווי"א].א. לסטור.

מוסר רש"י

ואין בועלה בשריפה. אלא בתנא כשאר אשת אשת איש (מכות ב.). פנויה אשה על הפנויה כו' עשאה זונה. דלנעילה זוט קרי זונה (חמורה ז.). אתיא הנה הבה. לאסורא, שבתו מאשתו וכן בתו ונת דט נילא מעושת אשה ונתה לא מנלה, והרי בתו מאשתו כסא כלל בת אשתו, אכל בתו מאשתו לא משמעת, דכתיב ערות אשה, ולפון אשות דעל ידי קדושין משמע, וגלי רחמנא בבת בתו ונת בתו מאשתו כסא קרף ערות בת בנה וז' בת בתה, והכל לפון אשות לא כתיב, ולכתי בתו לא כתיב הכה, וילפין גנ"ש כתיב הכה בקרף דאטסה כי ערותה הנה וכתיב בקרף אחרינא דאטסה שריפה אחרינא דאטסה שריפה הנה, מה התם בתו ככת בתו, אף כאן בתו ככת בתו (יבמות ז.) ובש"י חגיגה יא.). **אתיא זמה זמה**. לשפיה, כתיב הכה בבתו מאשתו זמה היא וכתיב בשריפה זמה היא כגאש ישרפו, מה להלן שריפה אף כאן שריפה, ובמו מאשתו הא לפינן מהנה הנה מצת אשמו (יבמות ג.) מאחר שלמדת אטסה משוואה, ובגשואה כתיב זמה היא כמה דכתיב דאטסה דמי,

וחזר ולמוד מה שריפה מאי אשך יקח את אשה ואת אמה זמה היא כגאש ישרפו אותו ואמתן (חגיגה יא.) וא: מעיקרא מיימין לה כהנה הנה והסד כומה זמה, כתיב הכה כי ערותה הנה וכתיב כגאר אשמו שארה הנה, מה להלן זמה עמו אף כאן זמה עמו, ובתרי יחסימין זמה לגאר ידיה ולפינן מה שריפה כומה זמה (לקמן עה:). המשך מוסר רש"י בסוף הסכתב.

שהיא למטה ממיתת אביה ומאי ניהו נשואה בת ישראל אם ויתנה דינה בתוך בת כהן נשואה שויתנה דינה בשרפה ככל בת שויתנה עם אביה שהיא בשרפה. וכל שמייתה למעלה ממיתת אביה שויתנה עם אביה ומאי ניהו ארוסה דאלו ארוסה בת ישראל בסקילה הכא בבת כהן שויתנה ארוסה כמיתת כלה שויתנה עם חמיה בסקילה. ורבי אליעזר כרבנן סבירא ליה דאמר נשואה בת כהן יצאה לשרפה ולא ארוסה אלא ארוסה אפילו בת כהן בסקילה ואע"ג דרמי ירימיה מייד למטה ולמעלה קתני.

ארבע מיתות

אין לי אלא שנשאם לכהן. לקמיה פריך מהיכא תיתי הא אטו משום דניסת ללוי וישראל לאו בת כהן היא: חלל. כהן שנשא גרושה או זונה

וילדה לו בן מיקרי חלל מן הכהונה כדכתיב (ויקרא כה) לא יחלל זרעו: **עובד כוכבים**) **נחין וממור**. אע"פ שאסורין לגבא צקהל יש להם קידושין והריה היא אשת איש דקדושין מופסין בחייבי לאוין. ואע"ג דהאי ממניתין ר"ע דדריש וי"ו ושמינין ליה דאין קדושין מופסין בחייבי לאוין [יבמות י:]: **איכה תנא** ביצמות (דף מט.) דאית ליה אליצא דר"ע דכי אמר ר"ע אין קדושין מופסין בחייבי לאוין ה"מ בחייבי לאוין דשאר אכל בחייבי לאוין

גרידי לא אמר. עובד כוכבים) **איכה**

לאו דלא תמחתן בס (דברים ו) וכן נתין דהוא מן הגזעונים: **בס איש כהן**. איש יתירא למה לי אלא למדרש דאז הוא דבעינן איש כהן אכל בעל לא בעינן איש כהן ואף על פי שאינה

כהנת אצת כהן קפיד קרא שמהא

בת איש כהן ולא אשת כהן: **רבי**

אליעזר אומר נו'. לקמן בעי מאי קאמר: **חיללה שבת** **בס סקילה**. והכי

ס"ד דקהל צה הכתוב משאר בנות

ישראל לידון במיתה קלה: **ומאי שנא**

מיניה דידע. לענין שבת למה יחמיר

לנו בנקיבות יותר מן הזכרים כהנים:

איכו אשכרתי שבת **נו'**. ומשו"ה

היכא דלא אשכרחי ליה מיהו לא

תחמיר עליה: **הא לנוס כתיב**.

ופנויה לאו זנות היא דאין לשון זונה

אלא שזינתה ויתנה מתחת בעלה

לאחרים כמו (הושע ט) כי זנית מעל

להיך לשון מורדת ויואלה מזה לזה

אשווי"א בלע"ז: **כדר"א**. במסכת

יצמות דבהבא על בעימנו [סא:]: **עשאה**

זונה. ליפסל מן הכהונה אלמא זנות

מיקרייא: **מאי נינהו**. מאי קאמר לן

קרא: **שזינתה מאציה**. בתמיה:

אסיא הנה הנה. כתיב צבת בנו

וצבת בתו (ויקרא יח) ערות צת בנך

אז צת בתך וגו' כי ערותך הנה

וכתיב צבת אשמו (סס) שארה הנה

זימה היא מה באשמו עשה צתה צבת

צתה דכתיב (סס) ערות אשה וצתה

וגו' אף כאן חייב על צמו כעל צת

צמו ומן ק"ו לא תייתיה דאין עונשין

מן הדין אכל גזרה שזה הוי כאלו

מפורש צו דהא לך דרשה איכתיב

הנה יתירא: **אסיא זימה זימה**. לידון

בשריפה כתיב הכה זימה היא וכתיב

בשריפה זימה (סס כ) כגאש ישרפו

וגו': **סלקא דעסק אמרינא**. האי אציה

קרא יתירא הוא דגלגל שריפה צבת

כהן שזינתה מאציה לאפוקי מגזירה

שזה דרצבא אמת למימר דלא מידרש

ליה לישראל הצא על צמו בשריפה

דמדגלי רחמנא כו' קא משמע לן

היא מחללת דביזימה [עס] שאר כל

אדם קאמר: **לאו צת כהן היא**. בתמיה.

למה לי איש יתירא לריצוי: **כי תחל** **לנוס**. כשהיא מתחללת על ידי זנות וזו נתחללה כבר ע"י

נשואין שנשאח לחלל לנתין ולממזר נתחללה מן התרומה אפי' ימות זרע אין לה לא תשוב עוד אל צית אציה כנעוריה ונפסלת נמי מן

הכהונה שלא תינשא עוד לכהן וכוילה יליף ביצמות צפרק אלמנה (דף סס.). **לפסול לה**. כגון נחין וממזר: **פסלה**. עולמית מתרומה

ומכהונה. והתם פריך האי מיבעי ליה לגופיה זר שאטו כהן לא תאכל בתרומה צחיו ומשני ליה התם. ומלא אע"ג דלא פסיל לה

הוא דהא כשר לגבא צקהל יליף לה צפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף סט.) מלא יחלל זרעו (ויקרא כה) מקיש זרעו לו מה הוא פוסל אף זרעו פוסל דכהן

גדול הצא על האלמנה פוסל מן הכהונה ומן התרומה דיליף לה מלא יחלל שני חילולין צמשמע שמחלל אותה ואת הולד: **ללוי וישראל נמי**.

אע"פ שאינה מחוללת עולמית מיהו כל ימי חייו מחוללת מן התרומה דכתיב ושבה וגו': **ודלא כר"מ**. הא דלמרחן לעיל צת כהן הגשואה

לממזר צקדושתה קיימת וינדויות בשריפה דלא כרבי מאיר: **ואכלה בתרומה בשוגג**. דגבי זר איכא חיוב קרן וחומש: **משלמא אס הקנה**.

דכיון דלא זכי לה רחמנא בגויה גזילה היא אכלה: **ואינה משלמא אס החומש**. דלאו זרה היא הואיל ורואיה לתזור אס ימות בעלה זרע אין

לה: **ומיתסה בשריפה**. אס זינתה: **נשאח לאחר מן הפסולים**. שנפסלה עד עולם ונתחללה הרי היא כורה גמורה: **מאציה**. שזינתה מאציה:

כלמו בסקילה. במתני' (דף גג.) **בזשום אציה**. ארוסה: **בזשום חמיה**. נשואה: **אי כרבנן**. דלמרי סקילה חמורה איפכא מיבעי ליה דהא

ארוסה חמורה מנשואה ולדידהו נשואה יתה מכלל צת ישראל מתוקן לשריפה ולא ארוסה מסקילה לשריפה: **ואי כרבי שמעון**. דאית ליה שריפה

חמורה מסקילה הא אמר אחת ארוסה ואחת נשואה יאזו לשריפה: **ואי כר' ישמעאל**. הא דלמר שריפה חמורה כר' ישמעאל דלמר לקמן צשמעתא

[ע"צ] ארוסה יאצת לשריפה ולא נשואה דיליף לה במנין אכ דבארוסה הכתוב מדבר: **אס חמיה חנק הוא**. דכין צת ישראל דהא לא יתנה מכללה: **כך**

הנצעה. של משנת ר"א כמו שהיא שנויה ולא תפכה ולעולם כרבנן דאית להו איפכא ארוסה בסקילה נשואה בשריפה ואיזו נמי הכי אמר כל שהיא

צבת ישראל שזינתה מאחר: **למטה ממימא אציה**. למטה כלומר במיתה שהיא קלה משריפה כגון נשואה דחנק בשרפה ואלוה הכא צבת כהן במיתת

אציה כו' כאלו זינתה מאציה ובשריפה: **כל שהיא**. צבת ישראלית למעלה ממיתת אציה כגון ארוסה דבסקילה ה"ג צבת כהן לא יאצת מכללה להקל

ונידויות במיתה חמורה כאלו זנתה מחמיה דבסקילה וה"ק אציה בשריפה הסמוכה למיתת אציה דנתימא מינה דרגא דהיינו נשואה צת ישראל

הכא צבת כהן הוציאה הכתוב להחמיר בשריפה ושהיא למעלה משריפה כגון ארוסה את חמיה דיינין לה דכין כלמו דבסקילה. יש לגמגם אמאי

נקיט את חמיה מיפוק ליה דכין דינה בסקילה אחרי שלא יאצה מן הכלל ומיהו הא מתקפינן אתקפתא אחרימי ומפקינן ליה מטעמא:

סנהדרין

נא.

הא **מני ר"ש** **היא**. אע"ג דר"ש לא דריש וי"ו דזושפטין צפרק קמא (דף יד. ושס) הכא דריש: סירכא

הא **מני ר"ש** **היא**. אע"ג דר"ש

לא דריש וי"ו דזושפטין צפרק

קמא (דף יד. ושס) הכא דריש:

סירכא

^אהיא בשריפה ^בואין זוממיה בשריפה רבי אליעזר אומר את אביה בשריפה

ואת חמיה בסקילה אמר מר יכול אפילו חיללה שבת חיללה שבת בת

סקילה היא אמר רבא הא מני ר"ש היא דאמר שריפה חמורה סד"א

הואיל ואחמיר בהו רחמנא בכהני ^גדרבי בהו מצות יתירות תידון בשריפה

קא משמע לן ^המאי שנא מיניה ידייה סלקא דעתך אמינא איזהו דאשתריא

ליה שבת לגבי עבודה היא כיון דלא אשתריא שבת לגבה אימא תידון

בשריפה קא משמע לן יכול אפילו פנויה הא לזנות כתיב כדר"א דאמר

^ופנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות עשאה זונה או אינו אומר

אביה אלא להוציא את כל אדם אלא מאי ניהו שזינתה מאביה מאי

איריא בת כהן יאפילו בת ישראל נמי ^זדאמר רבא אמר לי רב יצחק

בר אבודימי אתיא ^חהנה ^טהנה אתיא ^יזמה ^{יא}זמה איצטרך סד"א קרא לאפוקי

מדרבא מדגלי רחמנא בבת כהן ולא בבת ישראל קמ"ל בת כהן אין

לי אלא שניסת לכהן ניסת ללוי לישראל ולעובד כוכבים ולחלל לנתין

ולממזר מגיין תלמוד לומר בת איש כהן אף על פי שאינה כהנת משום

דאינסבא להו להני לאו בת כהן היא ותו מידי כהנת לכהן כתיב סד"א

כי תחל לזנות אמר רחמנא הני מילי היכא דקא מתחלא השתא אבל

הא כיון דקא מתחלא וקיימא מעיקרא ^בדאמר מר ^גובת כהן כי תהיה לאיש

זר ^הכיון שנבעלה לפסול לה פסלה ללוי וישראל נמי ^וושבה אל בית

אביה כנעוריה מכלל דכי איתיה גביה לא אכלה אימא לא תידון בשריפה

קמ"ל ודלא כר"מ ^זרתניא ^חבת כהן שניסת לישראל ואכלה תרומה משלמת

את הקרן ואינה משלמת את החומש ומיתתה בשריפה ^יניסת לאחר מן

הפסולין משלמת קרן וחומש ומיתתה בחנק דברי ר' מאיר וחכמים אומרים

זיו וזו משלמות קרן ולא חומש ומיתתן בשריפה ר"א אומר את אביה בשריפה

ואת חמיה בסקילה מאי את אביה ואת חמיה אילימא את אביה מאביה

ואת חמיה מחמיה מאי איריא בת כהן אפילו בת ישראל נמי בתו בשריפה

יוכלתו בסקילה אלא את אביה ברשות אביה ואת חמיה ברשות חמיה

כמאן אי כרבנן האמרי נשואה יצאת לשריפה ולא ארוסה אי כרבי שמעון

האמר אחת ארוסה ואחת נשואה בשריפה ואי כרבי ישמעאל האמר

ארוסה יצאת לשריפה ולא נשואה את חמיה חנק הוא שלא רבין משמיה

דרבי יוסי ברבי חנינא כך היא הצעה של משנה לעולם כרבנן והכי קאמר כל

שהוא למטה ממיתת אביה ומאי ניהו נשוא' בת ישראל

בחנק הכא במיתת אביה בשריפה כל שהיא למעלה ממיתת אביה ומאי ניהו

ארוסה בת ישראל דאילו ארוסה בת ישראל בעלמא בסקילה הכא במיתת חמיה

בסקילה מתקיף לה ר' ירמיה מידי למעלה למטה קתני אלא אמר רבי ירמיה

לעולם